

การนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
Internal Supervision of Basic Schools in Sikhio District under the
Jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area
Office 4

นงคันทุช จอมเกาะ¹ ภควรรณ ลุนสำโรง² จีรนาล ภูริเศวตกำจร³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 และมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 สถิติวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้านการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่มาก ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ รองลงมาคือด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการนิเทศเพื่อพัฒนาให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนทั้งสามขนาดมีการดำเนินการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ 1)โรงเรียนขนาดใหญ่ 2)โรงเรียนขนาดกลาง 3)โรงเรียนขนาดเล็ก การดำเนินงานนิเทศภายในโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ดร. คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

³ อาจารย์ดร. คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

รายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ:การนิเทศภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว

Abstract

The research purposes were: 1) to study the internal supervision levels of basic schools in Sikhio District under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4 based on opinions of administrators and teachers; and 2) to compare the internal supervision operations of basic schools in Sikhio District under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4 classified by position and school size. The sample was the 248 school directors and teaching teachers of basic schools in Sikhio District under the Jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4. The data collection instrument was the estimate rating scale questionnaire with reliability 0.82, and Index of Consistency (IOC) between 0.60-1.00. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test (One way ANOVA), and pair comparison test by the Scheffe's method.

The research findings were:

1. The internal supervision levels of basic schools in Sikhio District under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4 based on opinions of administrators and teachers found the overall and each aspect of operations were at high level. When each aspect consideration found every aspect was at high level of operations: the highest level was the enhancing professional experience aspect, followed by the developing group work skills aspect, the supervision for development to provide direct assistance to teacher aspect, the curriculum development aspect, and the lowest level was the classroom action research, respectively.

2. The comparison of the internal supervision operations of basic schools in Sikhio District under the jurisdiction of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 4 classified by position and school size found the schools of three sizes was at high level of internal supervision. When sorting by the descending average as followed: 1) the large schools, 2) the medium schools, and the small schools. The internal supervision operations found the overall did not different; when each aspect consideration found the developing group work skills aspect and the classroom action research were different with statistical significance at the .05 level.

Keywords: internal supervision, basic schools in Sikhio District

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพโดยรัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บ

ค่าใช้จ่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เห็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ เหมาะสมแก่กาลเวลาและบริบทของสังคมไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ ให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์โดยด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็ม ศักยภาพ ซึ่งคนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและ ภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนา (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561-2580 : 9) ณ ปัจจุบันขอข่างานและวิธีการด้านการนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการทำงาน เป็นงานหนึ่งของการจัดและบริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการศึกษาไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม ต้องมีการนิเทศเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะผู้นิเทศ จะต้องมีความรู้ มีประสบการณ์และทักษะต่างๆ ผู้รับการนิเทศก็ต้องการการดูแลเอาใจใส่ ขวัญกำลังใจและการสนับสนุนจาก ผู้นิเทศและผู้บริหาร จากสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดวิกฤตโรคติดต่อไวรัสโควิด 2019 ทำให้ต้องปรับเปลี่ยน หลายสิ่งหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิต การทำงาน แม้กระทั่งการจัดการศึกษา ก็ส่งผลทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงการนิเทศการศึกษา เป็นภารกิจที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาเช่นกัน ความสำคัญในการทำให้เกิดการขับเคลื่อนความสมดุลอยู่ที่ความพร้อมในการเตรียมผู้คนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในโลกหลังโควิด มนุษย์ที่สมบูรณ์ต้องมีชีวิตที่สมดุล ประกอบด้วยพลังปัญญา ทักษะ สุขภาพ และจิตใจที่งดงาม ชีวิตที่สมดุลเป็นชีวิตที่เติมเต็มไปด้วยความรู้และคุณธรรม เป็นฐานรากสำคัญนำพาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2563 : 62) ตามความเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในช่วงเตรียมการตามยุคโควิดก็จะใช้การนิเทศแบบออนไลน์ รายงานผ่านระบบสื่อเทคโนโลยี แต่ข้อจำกัดคือเราไม่สามารถเห็นข้อมูลเชิงประจักษ์ในช่วงเปิดเทอม จะใช้รูปแบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ในการออกติดตามการเตรียมความพร้อมชั้นเรียน พูดคุย ให้กำลังใจครูผู้สอนช่วงเตรียมสอบต่างๆ ใช้การนิเทศแบบ Coaching ในการแนะนำครู คู่ขนานไปกับการแบ่งปันประสบการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผล (กรรยา จิตพุง, สัมภาษณ์, 30 พฤษภาคม 2563) ในสถานการณ์โลกปัจจุบันในยุคดิจิทัลซึ่งเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน กอรปกับมีโรคติดต่อ โควิด 2019 ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าต้องทำตามมาตรการป้องกันโรค โดยการเว้นระยะห่างทางสังคม Social Distancing เพื่อเป็นการป้องกันโควิด ดังนั้นจำเป็นต้องปรับการทำงาน ได้ใช้ รูปแบบการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ได้จัดทำแบบบันทึกการนิเทศออนไลน์ผ่าน Google Form เพื่ออำนวยความสะดวกและง่ายต่อทั้งคนทำและคนตอบแบบสอบถามแล้วยังเป็นการประหยัดงบประมาณอีกด้วย ส่วนข้อมูลที่ได้มาก็ยังนำไปใช้ต่อได้อย่างสะดวกให้ศึกษานิเทศก์ โดยการนำเทคโนโลยี เข้ามาเป็นเครื่องมือในการนิเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รับส่งข้อมูลข่าวสารจาก Line group และมีการออกเยี่ยมนิเทศ ลงพื้นที่เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับโรงเรียนผู้บริหาร ให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ให้กำลังใจ เสนอแนะในการจัดการจัดการศึกษาในยุคสถานการณ์ที่โลกเปลี่ยนไปเช่นปัจจุบัน จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างมาก (ธานินทร์ ขุนนนท์, สัมภาษณ์, 29 พฤษภาคม 2563) นอกจากนั้นงานวิจัยหลายฉบับได้รายงานเกี่ยวกับการจัดสภาพการจัดการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนโดยทั่วไปว่า โรงเรียนได้จัดให้มีการนิเทศการสอน ภายในโรงเรียนขึ้นแล้ว แต่

สภาพที่ได้จัดขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจด้านอื่น ๆ แล้วยังปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยและยังขาดประสิทธิภาพ ขาดหลักเกณฑ์และกระบวนการที่ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากประสบ ปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ที่สำคัญคือ ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรภายในโรงเรียนที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ นอกจากนี้ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งการไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากหน่วยงานต้นสังกัด และผู้บริหารระดับสูงขึ้นไป การขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เหล่านี้เป็นต้น

โรงเรียนในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 เป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่ห่างไกลกัน การคมนาคมค่อนข้างลำบาก เนื่องจากถนนแคบ คดเคี้ยว และระยะทางบางส่วนเป็นทางขึ้นเขาลาดชัน ส่งผลให้มีปัญหาด้าน การติดต่อสื่อสาร ทำให้ครูโรงเรียนในอำเภอสีคิ้ว มีการหมุนเวียนเปลี่ยนครูผู้สอนจากเหตุผล การขอโอนย้าย เพราะครูส่วนใหญ่ที่ สอนเป็นครูบรรจุใหม่ เมื่อครบวาระก็จะขอโอนย้ายเพื่อไปสอนในโรงเรียนในพื้นที่ราบ ทำให้การจ้ดระบบการบริหารงานของโรงเรียนมีปัญหาในการส่งต่อการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ ส่งผลให้ โรงเรียนไม่สามารถพัฒนาการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ที่พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยและยังขาดประสิทธิภาพ ขาดกระบวนการที่ถูกต้อง จึงส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน จึงควรมีการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพสนับสนุนการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะได้นำไปเสนอผู้เกี่ยวข้องใน การปรับปรุง พัฒนา และแก้ไขปัญหการนิเทศภายในที่จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4
2. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ
 - 2.2 สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความ อนุเคราะห์ ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) : ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1.00

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้น นำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.5 นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (A - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (Conbach, 1990 : 202-203) ได้ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยการใช้การแบ่งกลุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนแยกตามขนาดโรงเรียนโดยการใช้ตาราง สำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie&Morgan, 1970:607- 610) จำนวน 248 คน โดยเก็บข้อมูลจาก แบบสอบถามผ่าน Google Form และนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติระดับมาก (\bar{X} 3.86, S.D.=0.14) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่มกด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการ เสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (\bar{X} =4.14, S.D.=0.42) รองลงมาคือด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (\bar{X} = 3.97, S.D. =0.25) ด้านการนิเทศเพื่อพัฒนาให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง (\bar{X} =3.86, S.D.=0.38) ด้านการพัฒนา หลักสูตร (\bar{X} =3.79, S.D. =0.30) และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (\bar{X} =3.55, S.D. =0.35)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยภาพรวมจำแนก เป็นรายด้าน

ข้อที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการนิเทศเพื่อพัฒนาให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง	3.86	0.38	มาก
2	ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	3.97	0.25	มาก
3	ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ	4.14	0.42	มาก
4	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.79	0.30	มาก

ข้อที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5	ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	3.55	0.35	มาก
	รวม	3.86	0.14	มาก

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่งพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการหลักสูตรด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน และมีผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$, S.D. =0.02) และมีระดับการนิเทศภายในอยู่อันดับที่ 1 พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกของโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ 1. ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.20$, S.D. =0.32) 2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\bar{X}=3.87$, S.D. =0.17) 3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=3.85$, S.D. =0.21) และด้านการนิเทศเพื่อพัฒนาให้ช่วยเหลือครูโดยตรง ($\bar{X}=3.85$, S.D. =0.26) รองลงมาคือโรงเรียนขนาดกลางภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$, S.D. =0.13) พิจารณารายด้านของโรงเรียนกลางสามอันดับแรก ได้แก่ 1. ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.18$, S.D. =0.43) 2. ด้านการนิเทศเพื่อพัฒนาให้ช่วยเหลือครูโดยตรง ($\bar{X}=3.88$, S.D. =0.36) และด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\bar{X}=3.89$, S.D. =0.02) 3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}=3.80$, S.D. =0.31) โรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติอยู่ลำดับสุดท้ายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, S.D. =0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของโรงเรียนขนาดเล็กพบว่า 3 อันดับแรก ได้แก่ 1. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\bar{X}=4.08$, S.D. =0.27) 2. ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.08$, S.D. =0.27) 3. และด้านการนิเทศเพื่อพัฒนาให้ช่วยเหลือครูโดยตรง ($\bar{X}=3.84$, S.D. =0.43)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในเขตพื้นที่อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในสถานศึกษาประกอบกับมีความรู้และความเข้าใจการนิเทศภายใน ตลอดจนนำไปใช้ปฏิบัติงานคำนึงถึงประสิทธิภาพสูงสุดและเกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนมากที่สุด สายวิญญัตย์ ดวงสนาม (2561 : 20) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานได้ร่วมกันปรึกษาหารือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ ในการที่จะ

นำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ดีขึ้น โดยใช้กิจกรรมและวิธีการที่หลากหลาย สงัด อูรานันท์ (2545 : 12) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ เพื่อพัฒนาคน คือการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรเหล่านั้นได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ต่อมา เพื่อพัฒนางาน เนื่องจากการนิเทศมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่นักเรียน ซึ่งเป็นผลผลิตจากการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเหตุนี้การนิเทศที่จัดขึ้นจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนางาน ซึ่งได้แก่ งานการสอนให้ดีขึ้น เพื่อพัฒนาสร้างการประชาสัมพันธ์ เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกันผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ และผู้นำไม่ใช่การทำงานภายใต้การถูกบีบบังคับและคอยตรวจตราหรือจับผิด เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความตั้งใจทำงานรับผิดชอบร่วมกัน และมีความสามัคคีกัน จึงส่งผลให้ การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4 การโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพพงศ์ คงประจักร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 2 ตามแนวคิดของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ในส่วนของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยชนะ ชินจักร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการนิเทศภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการนิเทศภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การพัฒนาทางวิชาชีพ การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และการพัฒนาหลักสูตรตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่อง จากผู้บริหารและครูที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีความแตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่ และภาระงานที่แตกต่าง ทำให้ความคิดเห็นเข้าใจต่างกันตามที่หรือบุคลากรที่มีการย้าย หรือบรรจุใหม่ยังไม่คุ้นเคยกับการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ระเบียบข้อปฏิบัติต่างๆ รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อพบปะพูดคุยกันมากกว่าการใช้อำนาจหรือการออกคำสั่ง เพื่อสร้างความเข้าใจในระบบการนิเทศภายในแต่ละด้านจึงส่งผลให้ การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมพบว่าแตกต่างกัน ซึ่งคล้อยกับงานวิจัยของ นพพงศ์ คงประจักร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยโรงเรียนทั้งสามขนาดมีระดับการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติลำดับที่ 1 ตามด้วยโรงเรียนขนาดกลาง และสุดท้ายคือขนาดเล็กทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดใหญ่ มีภาระงานที่แตกต่างกันในขณะที่จำนวนบุคลากรของแต่ละโรงเรียนไม่เท่ากับกับภาระงาน โรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรเยอะทำให้

การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการนิเทศมีระดับสูงประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งทักษะและความสามารถของผู้บริหารก็มีส่วนสำคัญในการกำกับดูแลการดำเนินงานนิเทศ ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานนิเทศจะประสบความสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการสร้างกลุ่มการทำงานของครูที่มีความสามัคคีและมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัย Adu, Akinloye and Olaoye, (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของปัญหาและวิธีการต่างๆ ในการนิเทศภายในและภายนอกโรงเรียน กล่าวว่าเป็นการดำเนินงานนิเทศเป็นกิจกรรมสำคัญในการบริหารการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นควรมีการดำเนินงานนิเทศจากทั้งภายในหรือภายนอกหน่วยงานเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานนิเทศ ทักษะและความสามารถของผู้บริหาร ในการกำกับดูแลการดำเนินงานนิเทศ ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานนิเทศจะประสบความสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการสร้างกลุ่มการทำงานของครูที่มีความสามัคคีและมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) ควรส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องเป็นพิเศษเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจและครูสามารถนำมาใช้วิจัยเพื่อพัฒนาอย่างแท้จริง

(2) สถานศึกษาควรดูแลและเอาใจใส่ ส่งเสริมความรับผิดชอบโดยมีการติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน นำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นสื่อในการนิเทศภายในให้เกิดประโยชน์ในการนิเทศภายใน ครูต้องลดภาระงานที่ไม่ใช่งานสอนเพื่อส่งผลให้การดำเนินงานนิเทศภายในเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในสถานศึกษา

(2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีส่วนส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างไรเพื่อให้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กรรยา จิตพุง. ศึกษาวิเคราะห์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น

เขต 4. (30 พฤษภาคม 2563). สัมภาษณ์.

ชัยชนะ ชินจักร. (2559). การดำเนินการนิเทศภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.

สารนิพนธ์. มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.

ธานินทร์ ชุนนนท์. ศึกษาวิเคราะห์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา

เขต 2. (29 พฤษภาคม 2563). สัมภาษณ์.

นพพงศ์ คงประจักร. (2556). การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์. มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

สังัด อูรานันท์. (2545). การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มิตรสยามการพิมพ์.
สายวินิตย์ ดวงสนาม. (2561). การนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์. มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุวิทย์ เมชินทรีย์. (2563). โลกเปลี่ยนคนปรับ หลุดจากกับดัก ขยับสู่ความยั่งยืน. กรุงเทพฯ : กระทรวงการ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561-2580. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.